

Top 12 FAQ

24 februari 2023

TOP 12 FAQ's

1. Wat is een Buurt Energie Systeem (BES)?

Het Buurt Energie Systeem, ook wel BES, is een kleinschalig lokaal warmtenet. Dit systeem verwarmt 510 huizen in de Bomenbuurt-Oost. Op een centrale plek in de wijk komt een warmte-opwekstation die warmte produceert. In de Bomenbuurt-Oost zou dit gebeuren door middel van een aantal geschakelde warmtepompen. Deze onttrekken warmte aan de lucht en maken warm water van ongeveer 70 graden.

Het BES wordt modulair aangelegd. Dat betekent dat onderdelen in de toekomst kunnen worden vervangen. Zo kunnen in de toekomst nieuwe, efficiëntere of goedkopere energiebronnen worden aangesloten op de warmte-opwekstation.

Het Buurt Energie Systeem zal worden aangelegd en onderhouden door een professioneel warmtebedrijf en eigendom worden van een buurtcoöperatie met leden uit de buurt. Zo hebben bewoners zeggenschap over hoe de warmte wordt opgewekt. Bewoners stellen ook de tarieven vast en de eventuele winst van het warmtebedrijf blijft in de buurt.

2. Wanneer gaat een BES door?

Als 70% van de huurders akkoord gaat met het plan, is er 'draagvlak' in de buurt. De volgende stap naar uitvoering wordt dan gezet. Het plan gaat alléén door als aan álle voorwaarden uit het informatieboekje BES wordt voldaan, zo dat je:

- 🏠 met zekerheid een warm huis hebt,
- 🏠 niet meer betaald dan nu,
- 🏠 samen met de buurt invloed hebt.

Je leest alle garanties en voorwaarden in het informatieboekje. Als hier door de partijen niet aan wordt voldaan, gaat een BES niet door.

3. Wat is een warmtenet?

Een warmtenet is een netwerk van ondergrondse geïsoleerde leidingen. Deze leidingen verspreiden warm water vanuit een centrale plek naar de woningen. Het afgekoelde water stroomt via andere leidingen weer terug.

Het warme water uit het net verwarmt de radiatoren, convectoren of vloerverwarming in de woningen. Het verwarmt ook het leidingwater, zodat er warm water uit de kraan komt.

Er bestaan verschillende soorten warmtenetten. De hoogte van de temperatuur van het water kan verschillen. De keuze hiervoor hangt af van de vraag hoe goed de woningen in de buurt zijn geïsoleerd. In de Bomenbuurt-Oost is een midden-temperatuur warmtenet van maximaal 70 graden geschikt. Op termijn kan de temperatuur van het warmtenet eventueel worden verlaagd. Dat hangt af van de mate van isolatie van de woningen.

4. Wat is een warmtepomp?

Een warmtepomp maakt warmte. Dat kan op verschillende manieren. In de Bomenbuurt-Oost zullen lucht-water-warmtepompen worden geïnstalleerd in de warmte-opwekstation die op een centrale plek in de wijk komt te staan. Deze warmtepompen zuigen lucht aan, leiden deze door een warmtewisselaar en verwarmen op die manier het water tot maximaal 70 graden. De warmtepompen werken op elektriciteit, en zetten dat heel efficiënt om in warmte.

5. Wat is een coöperatie?

Een coöperatie is een vereniging mét een bedrijf. Het bedrijf maakt of levert iets wat de leden van de vereniging willen hebben. Vaak zijn het activiteiten die mensen alleen niet kunnen uitvoeren. Leden van een coöperatie beslissen samen over belangrijke keuzes die het bestuur van de coöperatie voorstelt.

In het geval van het BES is er een buurtcoöperatie. De buurtcoöperatie is eigenaar van een warmtebedrijf (besloten vennootschap). Een warmtebedrijf is een bedrijf dat warmte levert voor de buurt. Met een buurtcoöperatie hebben bewoners zeggenschap over de bron die hun huis gaat verwarmen en er is transparantie over kosten.

Zoals bij elke vereniging is er ook een bestuur. Tijdens een Algemene Leden Vergadering (ALV) stemmen de leden over de koers van het bedrijf. Het bestuur hoeft niet alleen maar te bestaan uit leden uit de buurt. De leden kunnen er ook voor kiezen om bestuursleden van buiten de buurt aan te trekken. Vakmensen zorgen voor de dagelijkse werkzaamheden van het warmtebedrijf. Zij werken in opdracht van de buurtcoöperatie.

Hoe de buurtcoöperatie precies wordt georganiseerd staat in de statuten van de coöperatie. Dit is nu nog niet tot in detail bekend. De buurtcoöperatie beslist dit samen met de buurt.

6. Wat zijn de voordelen van het BES t.o.v. het huidige systeem?

- 🏠 Je draagt bij aan de ontwikkeling naar een aardgasvrije gemeente
- 🏠 Je hebt samen met de buurt meer zeggenschap over de levering van warmte
- 🏠 Je betaalt minder of hetzelfde voor warm water en jouw verwarming in vergelijking met jouw situatie met gas
- 🏠 Je krijgt geen huurverhoging voor de werkzaamheden als je huurt bij woningcorporatie Woonwaarts
- 🏠 Je krijgt een inductie kookplaat & een nieuwe pannenset om elektrisch te koken als je huurt bij woningcorporatie Woonwaarts

7. Wat zijn de nadelen van het BES t.o.v. het huidige systeem?

- 🏠 Tijdens de werkzaamheden is er overlast in de buurt en in en om jouw huis
- 🏠 Misschien moet je in het begin wennen aan koken op inductie
- 🏠 Je weet al heel veel over wat er gaat gebeuren. Maar nog niet 100% is zeker, dat wordt duidelijk tijdens de volgende fase.
- 🏠 Je kunt niet meer veranderen van warmteleverancier.
- 🏠 Als lid van een buurtcoöperatie heb je zeggenschap, dit vraagt meer tijd en inzet van bewoners dan in de situatie nu.
- 🏠 Je hebt geen individuele warmtebron in jouw woning. Maar collectieve warmte, die je individueel kunt bedienen.

8. Wat betekent het BES voor mij?

Voor mijn woning (technische aanpassingen)

Voor het BES moeten we leidingen leggen in de buurt en naar jouw huis. Voordat dit gebeurt bekijken we elk huis afzonderlijk. Dat noemen we de technische opname. Bij de technische opname komen we bij elk huis langs en kijken we precies wat er nodig is voor een aansluiting op het BES en bespreken we met jou waar de verschillende onderdelen zullen worden geplaatst. We hebben dan ook aandacht voor hoe je woont en wat je persoonlijk nodig hebt. Bijvoorbeeld of we rekening moeten houden met jouw persoonlijke situatie.

- 🏠 Sluiten wij jouw huis aan op het BES? Dan zijn de volgende werkzaamheden nodig. Voor meer gedetailleerde informatie over de aansluiting op uw huis, check de [informatiebrochure].
- 🏠 Om jouw huis aan te sluiten op het warmtenet, komen er 2 leidingen de woning in.
- 🏠 Jouw huis krijgt een afleverset. De warmte en het tapwater stromen via deze afleverset naar de bestaande waterleidingen. De afleverset meet ook hoeveel warmte je gebruikt.
- 🏠 Waar de afleverset komt, hangt af van het type woning.
- 🏠 Als het nodig is, krijg je nieuwe kranen op de radiatoren. We stellen de afleverset en de radiatoren zo in dat alle radiatoren genoeg warmte krijgen. Heel soms kan een nieuwe radiator nodig zijn.
- 🏠 Je krijgt een elektrische kookaansluiting.
- 🏠 Liander verwijdert jouw gasaansluiting in huis.
- 🏠 Je neemt de nieuwe verwarming in gebruik.

Voor mij als bewoner (lidmaatschap coöperatie)

In het geval van een BES komt er een buurtcoöperatie. De coöperatie maakt onderscheid tussen klanten en leden. Je kunt als bewoner klant worden van het warmtebedrijf. Je hebt dan geen gas meer nodig. Voor elektriciteit blijf je bij je huidige leverancier (of een andere als je wilt). Je kunt kiezen om alleen klant te zijn. Je kunt ook lid worden, maar dat hoeft niet.

Als je lid wordt van de buurtcoöperatie kost dat 1 keer € 0,50. Je bent dan samen met de andere leden eigenaar van het BES. Zo kun je invloed hebben op het beleid van het warmtebedrijf. Bijvoorbeeld wat er met de winst van het warmtebedrijf gebeurt. En welk bedrijf de buurtcoöperatie inhuurt voor werkzaamheden. Lid zijn van de coöperatie betekent dat je je in ieder geval enigszins moet bezighouden met het BES. Niet iedereen heeft hier tijd voor of interesse in.

9. Wat gaat het BES kosten?

Huishoudens die aangesloten zijn op een warmtenet (dus ook een BES) mogen niet méér betalen voor warmte dan huishoudens met een cv-ketel op aardgas. Dit bepaalt de overheid. De Autoriteit Consumenten en Markt (ACM) stelt elk jaar vast hoe hoog de kosten maximaal mogen zijn. Deze tarieven gelden ook voor het BES in de Bomenbuurt-Oost.

Huurders van Woonwaarts:

- 🏠 Jouw maandelijkse kosten voor energie blijven hetzelfde of worden minder in vergelijking met de situatie waarin je nog op gas stookt.
- 🏠 Woonwaarts betaalt de eenmalige aansluitkosten, de aansluiting voor elektrisch koken en de kookplaat. Ook krijg je een pannenset.
- 🏠 Je betaalt geen huurverhoging voor de aansluiting op het BES.

Huiseigenaren:

- 🏠 Je betaalt zelf de aansluitkosten en de kosten voor de aanpassingen in huis. Hoe hoog de kosten zijn, verschilt van huis tot huis. Gemiddeld komt het bedrag uit op € 20.000.
- 🏠 Het definitieve bedrag wordt, als het project door gaat, aan jou geoffreerd. Hierin zit dan een vast bedrag voor de aansluiting, die voor iedereen gelijk is, en een bedrag dat afhangt van de precieze kosten die gemaakt worden in jouw woning.
- 🏠 Er zijn subsidies beschikbaar, zowel voor de kosten van aansluiting als voor de kosten van het isoleren van uw woning. De verwachting is dat u na aftrek van de subsidies een bedrag van ongeveer € 10.000,- tot € 11.000,- zelf bij moet dragen. Tijdens het keukentafelgesprek kunnen wij meer over de te verwachten kosten en mogelijke subsidies/vergoedingen vertellen.

10. Welke partijen zijn betrokken en wat is hun rol?

Alliander en Liander

Alliander is het netwerkbedrijf dat via haar dochteronderneming Liander, in deze regio verantwoordelijk is voor de gas- en elektriciteitsinfrastructuur. Zij moet ervoor zorgen dat deze stabiel zijn en dat de leveringszekerheid is gegarandeerd. Alliander zoekt andere partijen om samen te zoeken naar nieuwe duurzame warmteoplossingen. Wat we leren met het Buurt Energie Systeem in Nijmegen, kan Alliander ook gebruiken voor andere wijken in Nederland.

Gemeente Nijmegen

Gemeente Nijmegen is verantwoordelijk voor de energietransitie in de gemeente. De gemeente verbindt en helpt mensen en organisaties met nieuwe ideeën. Zo stelt de gemeente samen met anderen het warmteplan op en voert het samen uit. De gemeente stimuleert en faciliteert

Woonwaarts

Woonwaarts is woningcorporatie met vele woningen in Nijmegen, ook in de Bomenbuurt, en heeft de taak vanuit het Klimaatakkoord om voor haar woningen iets anders te bedenken voor het verwarmen door aardgas. Woonwaarts controleert of het BES een goede vervanging is voor de CV-ketel. Denk hierbij aan gebruikersgemak, energiekosten, en betrouwbaarheid. Woonwaarts stelt ook voorwaarden bij het bouwen van een BES.

Bewoners Bomenbuurt Oost

Bewoners zijn het middelpunt van dit wijkwarmteplan. Wonen moet comfortabel en betaalbaar blijven. De buurtbewoners zijn, als het project doorgaat, straks de klanten van het warmtebedrijf. Als een bewoner lid is van de coöperatie, dan is de bewoner ook een stukje eigenaar. Nu al kunnen buurtbewoners meepraten, meedenken en meedoen in het uitwerken van het concept BES voor hun buurt.

Initiatiefgroep Pegasus

Initiatiefgroep Pegasus bestaat uit zo'n 20 actieve bewoners die op eigen titel in het onderzoek naar een BES met het projectteam meedacht. Zij hebben een klankbordfunctie en gaven bijvoorbeeld advies op de conceptversies van brochures. Zij denken mee over hoe een buurcoöperatie voor de Bomenbuurt oost eruit zou kunnen komen te zien. Naast de Initiatiefgroep zijn ook de huurdersorganisaties HBN en HOG betrokken, en externe partijen als Energie Samen denken op de plannen mee.

Duurzaam Hengstdal

Duurzaam Hengstdal is een burgerinitiatief dat bij wil dragen aan het verduurzamen van de wijk. Zij zijn, naast de directe bewoners uit de Bomenbuurt, actief geweest in de werkgroepen van het BES.

11. Waar komt het BES?

De warmtepompen en de cv-ketels komen in een gebouw. Het gebouw met de warmtepompen komt op het dak van het Erica Terpstrabad. Het deel op het dak wordt ongeveer 2 meter hoog. We kiezen de plek zo dat de mensen die tegenover het zwembad wonen het warmte-opwekstation niet zien. Het gebouw met de cv-ketels staat op de grond tegen het zwembad aan.

Het warmte-opwekstation voegt straks geen extra geluid toe aan het omgevingsgeluid. Ook maakt het station geen vervelend geluid. Zoals zware tonen of een bromtoon. Het geluidsniveau valt straks ruim binnen wat wettelijk mag. En ook ruim binnen de richtlijnen van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten.

12. Hoe ziet het proces naar een BES eruit?

Vier jaar geleden heeft de gemeente samen met bewoners een Wijkwarmteplan gemaakt voor Hengstdal. Er leek geen goed alternatief voor onze wijk om aardgasvrij te worden. Alliander kwam met het plan voor een kleinschalig warmtenet met eenzelfde kwaliteit en garantie van warmte als een gasgestookt cv-ketel. Betaalbaar én duurzaam. Gemeente Nijmegen, woningcorporatie Woonwaarts en Duurzaam Hengstdal waren enthousiast en zien dit als een mogelijk alternatief voor gas. Net als een groep bewoners. De volgende stap was dat gemeente

Nijmegen een aanvraag indiende voor een Rijksbijdrage: een subsidie om de ontwikkeling van een collectief warmtenet mogelijk te maken, met alles, wat daarbij komt kijken. We kregen een subsidie van € 4,7 miljoen.

De afgelopen maanden is er onderzocht of een BES een betaalbare, duurzaam en betrouwbaar alternatief zou kunnen zijn voor gas voor de 454 huur- en 56 particulier woningen in de Bomenbuurt Oost. Nu zal er worden getoetst of er draagvlak is in de buurt voor het realiseren van deze coöperatieve warmteoplossing.

Draagvlakmeting

Bewoners geven tijdens een draagvlakmeting aan of zij het plan voor een Buurt Energie Systeem een geschikte oplossing vinden om hun huizen te verwarmen. Wij hopen dat minstens 70% van de huurders tijdens de draagvlakmeting 'ja' zegt tegen het BES. Dan kunnen we het BES verder ontwikkelen en maken we een belangrijke stap voor het klimaat.

Zegt 70% van de huurders van de Bomenbuurt-Oost 'ja' tegen het BES en wordt er voldaan aan alle voorwaarden die in het informatieboekje bij de akkoordverklaring zijn opgenomen. Dan start de planning voor het aanleggen van het systeem. We verwachten dat de aanleg van het BES start in het voorjaar van 2024. Het werk duurt in totaal ongeveer 1,5 jaar. Dat is de bouw van het warmte-opwekstation, het aanleggen van de leidingen en het aansluiten van de huizen in de hele Bomenbuurt-Oost.

Het kan ook zijn dat minder dan 70% van de bewoners ja zegt tegen een BES. Wij vragen bewoners in de draagvlakmeting ook wat wij nog verder kunnen verbeteren. Hebben wij niet genoeg draagvlak? Dan bekijken we het plan opnieuw. Je krijgt dan een aangepast voorstel van ons.